

श्रेणीबद्ध छनोट मतदानसम्बन्धी जानकारी

श्रेणीबद्ध छनोट मतदान भनेको के हो ?

श्रेणीबद्ध छनोट मतदान (RCV) एक त्यस्तो मतदान पद्धति हो जसले मतदाताहरूलाई प्राथमिकता (पहिलो रोजाइ, दोस्रो रोजाइ, तेस्रो रोजाइ र यस्तै) का आधारमा उम्मेदवारहरू क्रमबद्ध गर्ने विकल्प प्रदान गर्दछ । उम्मेदवारहरूको क्रमबद्ध गर्नु र सामान्य रूपमा कुनै उम्मेदवार छनोट गर्नु (जसलाई बहुमतमा आधारित मतदान भनिन्छ) फरक कुरा हुन् । यदि कुनै उम्मेदवारले पहिलो रोजाइको 50% भन्दा बढी मत प्राप्त गरेमा, अन्य चुनावमा जस्तै उक्त उम्मेदवारले जित्छ । तर पहिलो रोजाइहरू गणना गरिसकेपछि पनि बहुमतप्राप्त विजेता छैनन् भने तात्कालिक रनअफद्वारा विजेताको निर्णय गरिन्छ । सबैभन्दा कम मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवारलाई हटाइन्छ र उक्त उम्मेदवारलाई आफ्नो पहिलो रोजाइको रूपमा क्रमबद्ध गर्ने मतदाताहरूको मत उनीहरूको अर्को छनोटका लागि गणना गरिन्छ । कुनै उम्मेदवारले 50% भन्दा बढी मत प्राप्त नगरेसम्म यो प्रक्रिया जारी रहने छ ।

चरण-चरणमा मतहरू गणना गरिने प्रक्रियाको भिजुअल हेर्न [NYC मा मतदान](#) मा जानुहोस् ।

हामी किन क्रमबद्ध छनोट मतदान प्रयोग गरिरहेका छौं ?

बर्लिङ्टनका बासिन्दाहरूले 2021 को मार्च महिनामा नगर परिषद् सदस्यहरूका लागि श्रेणीबद्ध छनोट मतदान कार्यान्वयन गर्नु पर्ने पक्षमा मतदान गरे । यो प्रक्रिया 64% समर्थनसहित पारित भयो ।

कुन-कुन निर्वाचनहरूमा श्रेणीबद्ध छनोट मतदान प्रयोग गरिने छ ?

बर्लिङ्टनले नगर परिषद् सदस्यहरू चयन गर्दा मात्रै श्रेणीबद्ध छनोट मतदान प्रणाली अनपाउने छ ।

मैले आफ्नो मतपत्रमा कसरी चिन्ह लगाउने ?

मतदाताहरूले श्रेणीबद्ध छनोट मतदान प्रयोग गरेर आफ्नो मतपत्रमा प्राथमिकताको क्रमअनुसार चिन्ह लगाउनु पर्छ - पहिलो रोजाइ, दोस्रो रोजाइ, तेस्रो रोजाइ र यस्तै यस्तै ।

1. पहिलो रोजाइको स्तम्भमा उम्मेदवारको नामको छेउमा रहेको गोलाकार चिन्हमा पूर्ण रूपमा मसीले भरेर पहिलो रोजाइको उम्मेदवार चयन गर्नुहोस् ।
2. यदि तपाईं दोस्रो रोजाइको रूपमा अर्को उम्मेदवार छान्न चाहनुहुन्छ भने दोस्रो रोजाइको स्तम्भमा उम्मेदवारको नामको छेउमा रहेको गोलाकार चिन्हमा पूर्ण रूपमा मसीले भरेर दोस्रो रोजाइको उम्मेदवार चयन गर्नुहोस् ।
3. यदि तपाईं तेस्रो रोजाइको रूपमा अर्को उम्मेदवार छान्न चाहनुहुन्छ भने तेस्रो रोजाइको स्तम्भमा उम्मेदवारको नामको छेउमा रहेको गोलाकार चिन्हमा पूर्ण रूपमा मसीले भरेर तेस्रो रोजाइको उम्मेदवार चयन गर्नुहोस् ।
4. तपाईं स्वीकार्य श्रेणीकरण समाप्त नभएसम्म वा उम्मेदवारहरू नसकिएसम्म उम्मेदवारहरू क्रमबद्ध गरिराख्न सक्नुहुन्छ ।

क्रमबद्ध छनोट मतदान मतपत्रलाई सही रूपमा चिन्ह लगाउनेबारे महत्त्वपूर्ण बुँदाहरू:

- एक स्तम्भमा एउटा मात्र विकल्पमा चिन्ह लगाउनुहोस् ।
- एक जना उम्मेदवारका लागि एक रोजाइमा मात्र चिन्ह लगाउनुहोस् ।
- क्रमबद्धता नछुटाउनुहोस् । उदाहरणका लागि, दोस्रो रोजाइ नभरेर पहिलो र तेस्रो रोजाइ मात्र नभर्नुहोस् ।

स्रोत: श्रेणीबद्ध छनोट मतदान स्रोत केन्द्र, <https://www.revresources.org/> ।

- तपाईंले चाहे जति थोरै उम्मेदवारहरू क्रमबद्ध गर्न सक्नुहुन्छ ।
- तपाईंले पाइने जति धेरै उम्मेदवारहरू क्रमबद्ध गर्न सक्नुहुन्छ ।
- **उदाहरण 1:**

मतदाताले पहिलो, दोस्रो र तेस्रो रोजाइमा सही तरिकाले चिन्ह लगाएको मतपत्र ।

उम्मेदवारहरू	पहिलो रोजाइ	दोस्रो रोजाइ	तेस्रो रोजाइ
स्ट्रबेरी	○	○	●
चकलेट	●	○	○
भ्यानिला	○	●	○

उदाहरण 2:

पहिलो रोजाइ सही रूपमा चिन्ह लगाइएको अधिकमत दिइएको दोस्रो चिह्न, दुई जना उम्मेदवारहरू दोस्रो रोजाइको रूपमा चिन्ह लगाइएको, तेस्रो रोजाइमा चिन्ह नलगाइएको ।

यी मतदाताको मतपत्र यसरी गणना गरिने छ:

- पहिलो रोजाइको गणना गरिने छ ।
- दोस्रो रोजाइको मत गणना हुने छैन - यस स्तम्भमा एकभन्दा बढी मत परेको हुनाले मतदाताको अभिप्राय निर्धारण गर्न सकिँदैन ।

उम्मेदवारहरू	पहिलो रोजाइ	दोस्रो रोजाइ	तेस्रो रोजाइ
स्ट्रबेरी	●	○	○
चकलेट	○	●	○
भ्यानिला	○	●	○

उदाहरण 3:

दोहोरो श्रेणीकरण जहाँ एकै उम्मेदवारलाई पहिलो, दोस्रो र तेस्रो रोजाइको रूपमा चिन्ह लगाइएको हुन्छ ।

यी मतदाताको मतपत्र यसरी गणना गरिने छ:

- पहिलो रोजाइको गणना गरिने छ ।
- यदि पहिलो रोजाइको उम्मेदवारलाई हटाउने हो भने, तिनमा दोहोरो मत परेको हुनाले दोस्रो र तेस्रो रोजाइका उम्मेदवारलाई गणना गर्न मिल्दैन ।

उम्मेदवारहरू	पहिलो रोजाइ	दोस्रो रोजाइ	तेस्रो रोजाइ
स्ट्रबेरी	●	●	●
चकलेट	○	○	○
भ्यानिला	○	○	○

स्रोत: श्रेणीबद्ध छनोट मतदान स्रोत केन्द्र, <https://www.revresources.org/> ।